

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 42.

Trettende Session.

14de Møde.

Tirsdagen den 22de October Kl. 1.

(Forsat.)

Klein (fortsat): Jeg holder mig nemlig forvisset om, at dersom man ikke vil give den paagjældende private Mand en Erstatning, som virkelig svarer til Monopolets Værdi, saa kommer Afløsningen ikke istand, og saavidt jeg veed, er det ikke ham, der attraaer denne Afløsning, undtagen den skeer paa saadanne Vilkaar, at han kan være tjent dermed. Dersom man vil gjennemsee de Oplysninger, som fra hans Side findes meddeelte i Motiverne, vil det vise sig, at han har havt en betydelig Indtægt af Farveriet med det dertil nu for Tiden kuyttede Privilegium, han kan altsaa vistnok med stor Rolighed gaae Fremtiden imøde, saalænge Monopolet vedbliver at være forenet med hans Eiendomi. Hvad jeg derimod, saavidt det staaer til mig, fandt mig opfordret til at forsvare denne Mand imod, var en vilkaarlig Afgjorelse. Der har ikke, saavidt jeg veed, været Tale om, som en Yttring af den høitæredede Indenrigsminister kunde lade formode, at give denne Mand, hvad han fordrer, da det vilde være formeget — jeg har ibetmindste paa ingen Maade talt derfor, men jeg har fremhævet, at det var ubilligt at sige til Manden, at han skulde være pligtig til at tage mod det Bederlag, som uwillige Mænd bestemte, paa samme Tid som den anden Part, nemlig Regjeringen, ikke skulde være bunden ved den Ansættelse, som Taxationsmændene traf. Den ærede Indenrigsminister uviklede, og det var

jo vistnok fuldkommen rigtigt, at Taxationsansættelser ingenlunde altid ere paalidelige, og at det navnlig hvor der er Spørgsmaal om en Rettighed af den Natur som den her omhandlede, dobbelt let kan skee, at man ikke har noget Paalideligt at støtte sig til ved Erstatningens Ansættelse, men det forekommer mig, at Paalideligheden eller Upaalideligheden maae komme begge Parter ligemeget til Skade eller til Gavn. Den paagjældende Mand, for hvem Spørgsmaalet er en Velfærdsfag, skal underkaste sig Taxationsmændenes Ansættelse, hvor upaalidelig den end er, og om den endog maatte være meget upaalidelig i hans Disfaveur, men saa kan jeg ikke see rettere, end at det er ubilligt, at den anden Part skal, naar Taxationsmænd have afgivet deres Skjøn, kunne sige: Dette Skjøn er upaalideligt, det er urimeligt, derefter ville vi ikke rette os. Mig forekommer det, at naar der er to Parter i en Sag, skal deres retlige Stilling være eens, og vil man ikke det, saa er man ubillig.

Naar forøvrigt den ærede Minister fremhævede, at det i § 2 var ifølge Overenskomst med Eieren, at Afløsningen skulde kunne finde Sted paa den Maade, at hele Eiendommen, altsaa ogsaa selve Gaarden, exproprieredes, saa skal jeg dertil bemærke, at man dog ikke derved fuldstændig kommer ind paa Overenskomstens Gebeet, thi for det Første staaer det jo i Regjeringens Magt at vælge Alternativet i Lovudkastets § 1, og dernæst er det mig heller ikke klart, om Eieren ikke ifølge Lovudkastets § 2 maa være forpligtet til, dersom Regjeringen vælger den i den nævnte Paragraph foreslaaede Fremgangsmaade, at lade sig sin Eiendom med